

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van de raadsleden L.L.P.R. Roest (GroenLinks), S.R.T. van Baarle (DENK), E. Büyükçifçi (Nida Rotterdam), D. Yildirim (PvdA), N. Arsieni (D66) en T. Çicek (SP) over ervaren discriminatie onder zzp'ers.

Portefeuillehouder: B. Wijbenga-van Nieuwenhuizen

Aan de Gemeenteraad.

Op 15 januari 2020 stelden L.L.P.R. Roest (GroenLinks), S.R.T. van Baarle (DENK), E. Büyükçifçi (Nida Rotterdam), D. Yildirim (PvdA), N. Arsieni (D66) en T. Çicek (SP) ons schriftelijke vragen over ervaren discriminatie onder zzp'ers. (20bb521)

Inleidend wordt gesteld:

“Uit een onderzoek van het Kennisplatform Integratie & Samenleving van afgelopen november blijkt dat zzp'ers met een migratieachtergrond discriminatie ervaren bij het binnenhalen van nieuwe opdrachten.¹ Met name de respondenten die niet (alleen) kunnen vertrouwen op het eigen netwerk en opdrachten moeten werven via 'koude acquisitie' hebben negatieve ervaringen. Bijvoorbeeld klanten die ervan uitgaan dat zij minder goed Nederlands spreken of laagopgeleid zijn.

Ook gaf een deel van de respondenten aan dat de keuze voor het zzp-schap ingegeven is doordat zij in loondienst te maken te hebben gehad met ervaren discriminatie of negatieve beeldvorming over hun migratieachtergrond.

GroenLinks, Denk, Nida, PvdA, D66 en SP zijn van mening dat discriminatie onacceptabel is en bestreden moet worden.”

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Herkent u het geschetste beeld uit het onderzoek? Zo ja, op welke manier kunt u zzp'ers een helpende hand bieden die discriminatie ervaren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het college herkent het beeld uit deze studie. De belangrijkste onderzoeksvraag van het onderzoek 'Ervaren discriminatie onder zelfstandigen' van het Kennisplatform Integratie & Samenleving (KIS) was: 'Wat is de ervaren discriminatie van zzp'ers met een migratieachtergrond bij het verwerven en uitvoeren van opdrachten?'

¹ <https://www.kis.nl/sites/default/files/ervaren-discriminatie-onder-zelfstandigen.pdf>

De meeste voorbeelden van ervaren discriminatie gaan over negatieve beeldvorming, onbekendheid, of ongemak bij mensen zónder migratieachtergrond. Ook zijn er voorbeelden van onderlinge vooroordelen en discriminatie tussen de drie onderzochte groepen. Deze bevindingen wijken niet af van de uitkomsten uit eerder onderzoek van bijvoorbeeld het SCP over ervaren discriminatie.

Ons actieprogramma 'Relax. Dit is Rotterdam' richt zich al op het wegnemen van ongemak, vooroordelen en discriminatie en op het bevorderen van acceptatie van de (super)diversiteit die onze stad kenmerkt, zodat Rotterdammers naast en met elkaar kunnen samenleven en iedereen mee kan doen. De drie pijlers van het programma zijn verbinding, gelijkwaardigheid en handhaving.

Onder de pijler verbinding faciliteren we ontmoeting en dialoog tussen Rotterdammers over het omgaan met diversiteit, ongemak, sociale normen en dergelijke. En ondersteunen we scholen in Rotterdam met kennis over diversiteit en mensenrechten onder meer door middel van voorlichting en training over het omgaan met (seksuele en gender) diversiteit, discriminatie en vooroordelen. Ook bevorderen we de deskundigheid van professionals en vrijwilligers in de stad op de onderwerpen diversiteit en inclusief en cultuursensitief werken. Als gemeentelijk werkgever geven we zelf het goede voorbeeld door het bevorderen van een inclusief werkklimaat en inclusieve communicatie bij campagnes en andere uitingen in de stad. Onder de pijler gelijkwaardigheid richten we ons op het bevorderen van gelijke kansen en bestrijding van vooroordelen en discriminatie op (naast de woningmarkt en het uitgaansleven) met name de arbeidsmarkt. Deze acties zijn dus ook gericht op de bescherming van zzp'ers.

Op uw vraag met betrekking tot specifieke acties om zzp'ers die discriminatie ervaren een helpende hand te bieden komen wij terug bij de beantwoording van de vragen 3 en 5.

Vraag 2:

Welke signalen heeft u tot nu toe ontvangen van Rotterdamse organisaties, zoals Radar of het platform 010inclusief?

Antwoord:

Bij het meldpunt van RADAR komen nauwelijks signalen van zzp'ers binnen. Dat discriminatie door zzp'ers niet of nauwelijks wordt gemeld, blijkt ook uit de onderhavige studie van KIS. Zonder een melding kan er geen individuele klachtbehandeling en advisering plaatsvinden. Ook in het platform 010Inclusief, dat vooral een netwerk is van grotere werkgevers, worden hierover geen signalen gedeeld.

Vraag 3:

Het genoemde onderzoek betreft een kleine steekproef. Bent u bereid verder onderzoek te doen onder Rotterdamse zzp'ers wellicht in samenwerking met Radar en 010inclusief?

Antwoord:

Uitgebreider onderzoek is zinvol, niet alleen omdat er nog maar heel weinig over bekend is, maar ook omdat het aantal zzp'ers (en hun aandeel op de totaliteit van de arbeidsmarkt) enorm is gegroeid en omdat discriminatie door zzp'ers niet of nauwelijks wordt gemeld.

In het algemeen weten we dat er sprake is van onderrapportage. Voor zzp'ers geldt bovendien dat het merendeel van de respondenten vooroordelen niet snel ervaart als discriminatie. Respondenten zien het zelfs als een zwakte om dit te benoemen als discriminatie. Dit kan ook economisch gemotiveerd zijn, namelijk uit angst opdrachtgevers kwijt te raken.

Om bovenstaande redenen hebben wij RADAR gevraagd om een onderzoeksvoorstel. Omdat het hier meer gaat om een landelijk dan een plaatselijk vraagstuk zullen wij deze onderzoeksvraag tevens inbrengen bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het onderwerp agenderen voor bespreking van de nationale agenda arbeidsmarktonderzoek. Op basis van het voorstel, de omvang van de kosten en eventuele cofinanciering van het Rijk, zullen we besluiten of het onderzoek doorgang kan vinden en uw raad hierover informeren.

Vraag 4:

In het onderzoek staan een aantal aanbevelingen: bent u bereid deze over te nemen dan wel verder te onderzoeken?

Antwoord:

De aanbevelingen in het onderzoek van KIS zijn vrij algemeen, in de zin dat de aanbevelingen erg lijken op wat er in het algemeen wordt aanbevolen om discriminatie op de arbeidsmarkt te beteugelen, zoals meer kennis over diversiteit, bevorderen van ontmoeting tussen verschillende groepen, voorlichting op scholen, bevorderen van inclusief werken met niet alleen focus op werving & selectie maar ook op de werkvloer, het belang van rolmodellen en aandacht voor framing in de media. Het actieprogramma Relax besteedt hieraan al voldoende aandacht (zie ons antwoord op vraag 1) en het college ziet daarom geen aanleiding hier extra actie op te ondernemen.

Vraag 5:

Welke maatregelen bent u verder bereid te nemen om ervaren discriminatie onder zzp'ers tegen te gaan?

Antwoord:

Naast algemene informatie over het belang van melden, klachtbehandeling en ondersteuning van zzp'ers met discriminatie ervaringen door RADAR, wil het college ook andere maatregelen verkennen. Bij het cluster Werk & Inkomen loopt al een project in samenwerking met RADAR om bewustzijn van arbeidsmarktdiscriminatie bij werkzoekenden te vergroten. We bekijken of specifieke aandacht voor de positie van zzp'ers in dit project mogelijk is, of dat het elders meer zinvol is. Daarnaast neemt RADAR contact op met de Kamer van Koophandel, het Midden- en Klein Bedrijf of het Regionaal Bureau Zelfstandigen (RBZ) om te zien of samenwerking op dit thema mogelijk is, bijvoorbeeld voor kennisdeling en intervisie over discriminatie(ervaringen).

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb

